Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
E. TANCHEV
fremsat den 5. marts 2020[1]

Sag C-549/18

Europa-Kommissionen
mod

Rumænien

»Traktatbrud – artikel 258 TEUF – direktiv (EU) 2015/849 – bekæmpelse af hvidvask af penge – artikel 260, stk. 3, TEUF – manglende meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af et direktiv vedtaget efter en lovgivningsprocedure – økonomiske sanktioner – betaling af fast beløb«

I. Indledning

1. I denne sag har Europa-Kommissionen anlagt traktatbrudssag mod Rumænien i henhold til artikel 258 TEUF, idet denne medlemsstat ikke inden den 26. juni 2017 havde truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF[2], eller under alle omstændigheder ikke havde givet Kommissionen meddelelse om disse foranstaltninger.

2. Endvidere har Kommissionen i medfør af artikel 260, stk. 3, TEUF nedlagt påstand om, at Rumænien pålægges at betale et fast beløb, der er endeligt ansat til 4 536 667,20 EUR for tilsidesættelse af medlemsstatens forpligtelse til at give meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2015/849. Kommissionen nedlagde oprindeligt også påstand om betaling af en daglig tvangsbøde på 21 974,40 EUR, men denne påstand er blevet frafaldet under retsforhandlingerne.

3. Denne sag giver følgelig Domstolen anledning til at udvikle sin praksis om anvendelsen af artikel 260, stk. 3, efter den principielle dom af 8. juli 2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet)[3]. Artikel 260, stk. 3, TEUF er et vigtigt instrument, som blev indført ved Lissabontraktaten, og som giver Kommissionen mulighed for at anlægge traktatbrudssag ved Domstolen i medfør af artikel 258 TEUF, hvis en medlemsstat »ikke har overholdt sin forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv vedtaget efter en lovgivningsprocedure«, og samtidig nedlægge påstand om, at medlemsstaten skal pålægges økonomiske sanktioner.

1 – Originalsprog: engelsk.

2 – EUT 2015, L 141, s. 73.

3 – C-543/17 (EU:C:2019:573). Der har været flere tidligere sager om artikel 260, stk. 3, TEUF, men de blev hævet, inden Domstolen kunne afsige dom. To af disse sager var genstand for generaladvokat Wathelets forslag til afgørelse Kommissionen mod Polen (C-320/13, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2441) og mit forslag til afgørelse Kommissionen mod Spanien (artikel 260, stk. 3, TEUF – realkreditlån) (C-569/17, EU:C:2019:271), som jeg vil medtage i min bedømmelse nedenfor.

4. Domstolen behandler denne sag parallelt med en anden sag, Kommissionen mod Irland (sag C-550/18), hvori mit forslag til afgørelse fremsættes i dag. Begge sager rejser to hovedproblemstillinger vedrørende for det første, om Kommissionen skal begrunde sin afgørelse om at tage artikel 260, stk. 3, TEUF i anvendelse og for det andet vurderingen af det faste beløb i henhold til bestemmelsen. Denne sag rejser også særskilte problemstillinger om, hvorvidt den meddelelse om foranstaltninger, der er givet under retsforhandlingerne, opfylder forpligtelserne i artikel 258 TEUF og artikel 260, stk. 3, TEUF.

5. I dette forslag til afgørelse vil jeg bekræfte, at Rumænien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 258 TEUF, og foreslå, at Domstolen pålægger Rumænien at betale et fast beløb i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF.

II. Relevante retsforskrifter

6. Artikel 67, stk. 1, i direktiv 2015/849 bestemmer:

»Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 26. juni 2017. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og administrative bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.«

7. I medfør af artikel 1, nr. 42), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/843 af 30. maj 2018 om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU[4] blev artikel 67, stk. 1, i direktiv 2015/849 erstattet med den følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 26. juni 2017.

Medlemsstaterne anvender artikel 12, stk. 3, fra den 10. juli 2020.

Medlemsstaterne opretter de i artikel 30 omhandlede registre senest den 10. januar 2020, de i artikel 31 omhandlede registre senest den 10. marts 2020 og de i artikel 32a omhandlede centrale automatiske mekanismer senest den 10. september 2020.

[…]

Medlemsstaterne meddeler straks Kommissionen teksten til de i dette stykke omhandlede love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen i medlemsstaterne indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.«

4 – EUT 2018, L 156, s. 43.

III. Den administrative procedure og retsforhandlingerne for Domstolen

8. Da Kommissionen ikke havde fået meddelelse om nogen foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2015/849 ved fristens udløb den 26. juni 2017, tilstillede Kommissionen Rumænien en åbningsskrivelse den 18. juli 2017, hvori den opfordrede til, at de nødvendige foranstaltninger blev gennemført inden for to måneder fra skrivelsens modtagelse.

9. Rumænien meddelte i sit svar af 19. september 2017 Kommissionen, at gennemførelsesforanstaltningerne ville blive vedtaget i december 2017.

10. Kommissionen anførte i begrundet udtalelse af 7. december 2017, at Rumænien fortsat ikke havde givet meddelelse om nogen foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2015/849, og opfordrede medlemsstaten hertil inden for en periode på to måneder fra den begrundede udtalelses modtagelse.

11. Rumænien indgav efter, at medlemsstatens anmodning om forlængelse af fristen for at besvare den begrundede udtalelse, sit svar ved skrivelse af 8. februar 2018, hvori den angav, at lovgivningen til gennemførelse af direktiv 2015/849 ville blive vedtaget i maj 2018.

12. Da Kommissionen var af den opfattelse, at Rumænien fortsat ikke havde gennemført direktiv 2015/849 eller givet meddelelse om nogen gennemførelsesforanstaltninger, besluttede den den 19. juli 2018 at anlægge traktatbrudssag ved Domstolen.

13. Ved stævning indleveret den 27. august 2018 har Kommissionen anlagt denne sag på grundlag af artikel 258 TEUF og artikel 260, stk. 3, TEUF med følgende påstande:

– Det fastslås for det første, at Rumænien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 67 i direktiv 2015/849, idet medlemsstaten ikke inden den 26. juni 2017 har vedtaget de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre direktivet, og idet den under alle omstændigheder ikke har underrettet Kommissionen herom.

– Rumænien pålægges for det andet at betale en tvangsbøde på 21 974,40 EUR for hver dags forsinkelse, regnet fra den dag, hvor der afsiges dom i nærværende sag, på grund af tilsidesættelsen af forpligtelsen til at meddele, hvilke foranstaltninger der er blevet vedtaget til gennemførelse af direktiv 2015/849.

– Rumænien pålægges for det tredje at betale et fast beløb på grundlag af et dagligt beløb på 6 016,80 EUR ganget med det antal dage, der er gået fra udløbet af den gennemførelsesfrist, der er fastsat i det omhandlede direktiv, indtil den dato, hvor Rumænien opfylder sine forpligtelser, eller, hvis medlemsstaten undlader at opfylde disse forpligtelser, indtil datoen for afsigelsen af Domstolens dom, med forbehold af at det overstiger et fast minimumsbeløb på 1 887 000 EUR.

– Rumænien pålægges for det fjerde at betale sagsomkostningerne.

14. Rumænien har i svarskriftet indleveret den 7. november 2018 nedlagt følgende påstande:

– for det første delvis frifindelse, idet der er sket delvis gennemførelse af direktivet i gældende nationale lovgivning

– for det andet frifindelse for så vidt angår pålæggelsen af økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF

– for det tredje og subsidiært frifindelse for så vidt angår Kommissionens påstand om betaling af et fast beløb, og under alle omstændigheder en nedsættelse af de af Kommissionen påståede beløb, således at de særlige kendetegn ved Rumæniens tilsidesættelse og adfærd afspejles.

15. Kommissionen og Rumænien har også indleveret en replik og en duplik henholdsvis den 17. december 2018 og den 15. februar 2019.

16. Ved skrivelse af 28. august 2019 meddelte Kommissionen Domstolen, at den delvis hævede sagen. Den nedlagde ikke længere påstand om betaling af en tvangsbøde for hver dags forsinkelse, eftersom påstanden ikke længere havde noget formål, da Rumænien havde foretaget en fuldstændig gennemførelse af direktiv 2015/849 ved national lovgivning, der var meddelt den 18. juli 2019, og som trådte i kraft den 21. juli 2019. Kommissionen fastsatte det faste beløb, hvorom der blev nedlagt påstand, til 4 536 667,20 EUR, idet den tog den sidstnævnte dag som den dag, hvorpå Rumænien havde opfyldt sine forpligtelser. Rumænien indgav indlæg vedrørende denne skrivelse den 30. september 2019.

17. Ved afgørelser af 6. december 2018 og 7. januar 2019 fik Belgien, Estland, Frankrig, Irland og Polen tilladelse til at indtræde i sagen til støtte for Rumæniens påstande. Den 14. februar 2019 trak Irland sin begæring om at indtræde i denne sag tilbage. Kommissionen indgav indlæg vedrørende interventionsindlæggene fra Belgien, Estland, Frankrig og Polen den 11. juni 2019.

18. Der blev afholdt retsmøde den 10. december 2019, hvori Kommissionen, Estland og Rumænien afgav mundtlige indlæg.

IV. Sammenfatning af parternes argumenter

A. Tilsidesættelse af forpligtelser i henhold til artikel 258 TEUF

19. Kommissionen har gjort gældende, at Rumænien ikke inden for fristen den 26. juni 2017, der er fastsat i artikel 67 i direktiv 2015/849, har truffet de nødvendige gennemførelsesforanstaltninger eller givet meddelelse herom.

20. Kommissionen har videre gjort gældende, at de 40 nationale foranstaltninger, der blev meddelt i oktober 2018 efter anlæggelsen af denne sag, og som Rumænien har nævnt i svarskriftet (herefter »de meddelte foranstaltninger«), ikke sikrer en delvis gennemførelse af direktiv 2015/849. Disse foranstaltninger, som gennemfører tidligere direktiver, som er ophævet ved direktiv 2015/849[5], er ikke tilstrækkelige til gennemførelse af direktiv 2015/849, eftersom der er væsentlige forskelle mellem disse direktiver, og direktiv 2015/849 indfører mange nye elementer. Ingen af de meddelte foranstaltninger henviser til direktiv 2015/849 – 37 af dem blev vedtaget inden direktivets vedtagelse – og Rumænien har ikke fremlagt noget dokument, som forklarer forholdet mellem bestemmelserne i direktiv 2015/849 og de tilsvarende bestemmelser i de nationale foranstaltninger i overensstemmelse med 67. betragtning hertil. Som det blev fremhævet i retsmødet, bør et bilag til svarskriftet ikke anses for behørig meddelelse af et sådant forklarende dokument[6].

21. Rumænien har anført, at medlemsstaten med henblik på at sikre den fuldstændige gennemførelse af direktiv 2015/849 bestræbte sig på at sikre den rettidige vedtagelse af national lovgivning, som indeholdt direktivets bestemmelser, i en enkelt retsakt, men interne procedurer overskred de fastsatte frister.

5 – Nemlig direktiv 2005/60 og 2006/70; jf. punkt 1 i dette forslag til afgørelse.

6 – Kommissionen har henvist til dom af 28.6.2005, Dansk Rørindustri m.fl. mod Kommissionen (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P og C-213/02 P, EU:C:2005:408, præmis 99).

22. Rumænien har gjort gældende, at medlemsstaten ikke fuldstændigt har tilsidesat sin forpligtelse til at gennemføre direktiv 2015/849, eftersom de meddelte foranstaltninger gennemfører de tidligere direktiver, som blev ophævet ved direktiv 2015/849, og dermed i det omfang, hvor bestemmelserne i disse direktiver blev medtaget i direktiv 2015/849, hvorfor foranstaltningerne delvis gennemfører dette direktiv. Det forhold, at foranstaltningerne ikke henviser til direktiv 2015/849, er ikke til hinder for, at de udgør gennemførelsesforanstaltninger, eftersom de gør det muligt at opfylde de formål, der forfølges med direktiv 2015/849. Rumænien har givet oplysninger om forholdet mellem foranstaltningerne og direktiv 2015/849 i et bilag til svarskriftet.

B. Anvendelsen af artikel 260, stk. 3, TEUF

23. Kommissionen har gjort gældende, at Rumæniens tilsidesættelse af sin forpligtelse til at give meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger i henhold til artikel 67 i direktiv 2015/849 er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 260, stk. 3, TEUF, som det fremgår af Kommissionens meddelelse om gennemførelse af artikel 260, stk. 3, TEUF[7]. Kommissionens tilpassede praksis med et generelt krav om et fast beløb og en tvangsbøde finder anvendelse i denne sag, som det fremgår af en efterfølgende meddelelse[8].

24. Kommissionen har anført, at beslutningen om systematisk at pålægge økonomiske sanktioner i medfør af artikel 260, stk. 3, TEUF ikke udgør en manglende udøvelse af Kommissionens skøn. Artikel 260, stk. 3, TEUF giver Kommissionen en vid skønsbeføjelse, i lighed med skønsbeføjelsen til eventuelt at anlægge sag i henhold til artikel 258 TEUF[9]. Der er dermed intet krav om, at beslutningen om at tage artikel 260, stk. 3, TEUF i anvendelse skal begrundes specifikt. Kommissionen har også gjort gældende, at forsinkelser i gennemførelsen af direktiver er alvorlige nok til at begrunde, at der pålægges betaling af et fast beløb.

25. Hvad angår fastsættelsen af økonomiske sanktioner har Kommissionen gjort gældende, at beregningsmetoden for økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF bør være den samme som den i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF anvendte[10]. Kommissionen har på dette grundlag foreslået et fast beløb på 4 536 667,20 EUR, der træder i kraft på dagen for afsigelsen af Domstolens dom. Dette beløb bygger på et dagligt beløb på 6 016,80 EUR ganget med det antal dage (754), som tilsidesættelsen har vedvaret[11], der udgøres af perioden mellem dagen efter udløbet af den i direktiv 2015/849 fastsatte gennemførelsesfrist (den 27.7.2017), og dagen inden tilsidesættelsen blev bragt til ophør (den 20.7.2019), under hensyntagen til, at Rumænien foretog en fuldstændig gennemførelse af direktiv 2015/849 den 21. juli 2019[12]. Kommissionen har fremhævet, at tilsidesættelsens varighed er et væsentligt element ved fastsættelsen af den passende sanktion og bør beregnes fra datoen for gennemførelsesfristens udløb, eftersom det er på denne dato, at medlemsstatens tilsidesættelse af forpligtelsen til at give meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger opstår, og ikke på datoen for udløbet af fristen i den begrundede udtalelse[13].

7 – Meddelelse fra Kommissionen – Gennemførelse af artikel 260, stk. 3, i TEUF (EUT 2011, C 12, s. 1, herefter »2011-medelelsen«), navnlig punkt 7, 19 og 21.

8 – Meddelelse fra Kommissionen – EU-retten: Bedre resultater gennem bedre anvendelse (EUT 2017, C 18, s. 10, herefter »2017-meddelelsen«), navnlig s. 15 og 16.

9 – 2011-meddelelsen, navnlig punkt 16 og 17.

10 – 2011-meddelelsen, navnlig punkt 23 og 28, og 2017-meddelelsen, s. 15.

11 – 2011-meddelelsen, punkt 28 (som henviser til meddelelse fra Kommissionen – gennemførelse af EF-traktatens artikel 228 (EUT 2007, C 126, s. 15, herefter »2005-meddelelsen«), punkt 19-24).

12 – Jf. punkt 16 i dette forslag til afgørelse. Kommissionen havde også foreslået en tvangsbøde for hver dags forsinkelse, men har frafaldet denne påstand. Jeg vil dermed ikke drøfte denne beregning yderligere.

13 – Kommissionen har navnlig henvist til dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 88).

26. Endvidere har Kommissionen ved beregning af det daglige beløb på 6 016,80 EUR for det faste beløb, som bygger på den ensartede grundsats ganget med koefficienten for tilsidesættelsens grovhed og »n-faktoren«[14], foreslået en koefficient på 8 på en skala fra 1-20 for tilsidesættelsens grovhed. Dette bygger på de faste parametre, som vedrører for det første betydningen af direktiv 2015/849 som et nøgleinstrument til at sikre den effektive beskyttelse af det europæiske finansielle marked mod de trusler, som hvidvask af penge og finansiering af terrorister udgør, og for det andet indvirkningen på offentlige og private interesser som følge af konsekvenserne af Rumæniens manglende gennemførelse af direktivet for det europæiske finansielle marked, investorer og borgere. Kommissionen er også af den opfattelse, at forlængelsen ved direktiv 2018/843 af den fastsatte frist for oprettelse af centrale registre i henhold til artikel 30 og 31 i direktiv 2015/849 udgør en formildende faktor, idet Kommissionen har fremhævet, at fristen for gennemførelse af de øvrige forpligtelser i direktiv 2015/849 er uændrede.

27. Rumænien, støttet af Belgien, Estland og Frankrig, har gjort gældende, at eftersom direktiv 2015/849 er delvis gennemført i rumænsk ret, finder artikel 260, stk. 3, TEUF ikke anvendelse. Subsidiært skal de økonomiske sanktioner, som Kommissionen har foreslået, tilpasses omstændighederne i denne sag.

28. Hvad angår pålæggelsen af økonomiske sanktioner har Rumænien, støttet af Belgien, Estland, Frankrig og Polen anført, at Kommissionens systematiske praksis med at kræve økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF er fejlagtig. Kommissionen skal i lyset af den enkelte sags faktiske og retlige omstændigheder begrunde sin beslutning om at tage artikel 260, stk. 3, TEUF i anvendelse. Henset til omstændighederne i denne sag – herunder bl.a. den yderst kortvarige administrative procedure, kompleksiteten af direktiv 2015/849, Rumæniens samarbejdsbestræbelser og den delvise gennemførelse af direktiv 2015/849 – og det forhold, at Kommissionen ikke begrundede sin beslutning om at kræve økonomiske sanktioner, er sanktionerne ikke berettigede.

29. Rumænien har videre gjort gældende, at pålæggelsen af et fast beløb er uberettiget og uforholdsmæssig. Som anerkendt i retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF[15] pålægges et fast beløb i usædvanlige situationer og er ikke automatisk. Det går også ud over det, der er nødvendigt for, at Rumænien opfylder sine forpligtelser, navnlig henset til at Rumænien har opfyldt sine forpligtelser, at indvirkningen på offentlige og private interesser er overdrevet, og at Domstolen aldrig har dømt Rumænien for at have undladt at gennemføre et direktiv rettidigt. Som Rumænien fremhævede i retsmødet og som anført i Frankrigs indlæg, er et fast beløb ikke berettiget, hvis en medlemsstat opfylder sine forpligtelser under retsforhandlingerne, eftersom det ikke fremmer formålene med artikel 260, stk. 3, TEUF om at tilskynde til gennemførelsen af direktiver og at lette pålæggelsen af økonomiske sanktioner[16].

30. Hvad angår fastsættelsen af økonomiske sanktioner har Rumænien, støttet af Belgien, Frankrig og Polen, anført, at beregningsmetoden for sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 2 og 3, TEUF ikke bør være den samme, og kriterierne bør tilpasses den form for tilsidesættelse, der er henvist til i artikel 260, stk. 3, TEUF. I denne sag er Rumænien af den opfattelse, at koefficienten for tilsidesættelsens grovhed er uforholdsmæssig, eftersom den vedrører delvis gennemførelse, og Rumænien har samarbejdet under hele proceduren. Det er også upassende at tage hensyn til tilsidesættelsens varighed i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, og subsidiært bør den i den

14 – Jf. 2005-meddelelsen, navnlig punkt 24. Kommissionen har støttet sig til tal, der er opstillet i Kommissionens meddelelse om ajourføring af oplysninger, der anvendes til beregning af de faste beløb og de tvangsbøder, som Kommissionen foreslår Domstolen i traktatbrudssøgsmål (C(2017) 8720 final) (EUT 2017, C 431, s. 3).

15 – Rumænien har navnlig henvist til dom af 9.12.2008, Kommissionen mod Frankrig (C-121/07, EU:C:2008:695, præmis 62, 63 og 69).

16 – Rumænien har henvist til dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 52).

begrundede udtalelse fastsatte dato anvendes, eftersom det er det tidspunkt, hvor Domstolen bedømmer, om medlemsstaten har opfyldt sine forpligtelser [17]. Hvis Domstolen måtte pålægge et fast beløb, skal beløbet følgelig nedsættes væsentligt og endvidere afspejle omstændighederne i denne sag og Rumæniens adfærd.

V. Bedømmelse

A. Tilsidesættelsen af forpligtelser i henhold til artikel 258 TEUF

31. Det skal erindres, at under procedurer vedrørende artikel 258 TEUF skal den meddelelse, som medlemsstaterne skal give, i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, TEU, indeholde tilstrækkeligt klare og præcise oplysninger vedrørende indholdet af de nationale regler, som gennemfører et direktiv. Denne meddelelse, der kan ledsages af en sammenligningstabel, skal således utvetydigt anføre de love og administrative foranstaltninger, med hvilke medlemsstaten mener at have opfyldt de forskellige forpligtelser, den er pålagt ved direktivet. Hvis en medlemsstat undlader at opfylde denne forpligtelse, det være sig ved slet ikke at give oplysninger, delvise oplysninger, eller ved ikke at give tilstrækkeligt klare og præcise oplysninger, kan det i sig selv begrunde, at proceduren efter artikel 258 TEUF indledes [18].

32. Domstolen har navnlig fastslået, at selv om gennemførelsen af et direktiv kan ske ved hjælp af gældende nationale retsforskrifter, fritager dette ikke en medlemsstat for dennes formelle meddelelsespligt, selv hvis medlemsstaten allerede har givet meddelelse om disse regler i forbindelse med gennemførelsen af tidligere direktiver [19]. Når et direktiv bestemmer, at foranstaltninger til gennemførelse heraf skal indeholde en henvisning til direktivet eller skal ledsages af en sådan henvisning i den officielle offentliggørelse heraf, er det endvidere nødvendigt at vedtage specifikke gennemførelsesforanstaltninger [20].

33. Det fremgår også af fast retspraksis, at i et søgsmål i henhold til artikel 258 TEUF afgøres spørgsmålet, om en medlemsstat har tilsidesat sine forpligtelser, under henvisning til den aktuelle situation i medlemsstaten ved udgangen af den periode, der er fastsat i den begrundede udtalelse, og Domstolen kan ikke tage efterfølgende ændringer i betragtning [21].

34. I denne sag har Rumænien medgivet, at medlemsstaten ikke traf de foranstaltninger, der var nødvendige for at gennemføre direktiv 2015/849, og ikke gav meddelelse om disse foranstaltninger inden udløbet af den i den begrundede udtalelse fastsatte frist, nemlig den 8. februar 2018 [22]. Det er ubestridt, at sådanne foranstaltninger blev vedtaget og meddelt efter denne dato (jf. punkt 16 i dette forslag til afgørelse) og dermed ikke kan tages i betragtning.

35. Hvad angår de meddelte foranstaltninger, som var i kraft i Rumænien ved gennemførelsesfristens udløb den 26. juni 2017, er jeg ikke overbevist af de argumenter, som Rumænien har fremsat for Domstolen, hvorefter disse foranstaltninger kan tages i betragtning ved bedømmelsen af traktatbruddet i denne sag. Henset til, at artikel 67, stk. 1, i direktiv 2015/849 pålægger medlemsstaterne at sikre, at deres foranstaltninger til gennemførelse af direktivet indeholder en henvisning hertil eller ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning (jf. punkt 6 og 7 i dette

17 – Rumænien har navnlig henvist til dom af 6.10.2009, Kommissionen mod Spanien (C-562/07, EU:C:2009:614, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

18 – Jf. dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 51).

19 – Jf. dom af 16.7.2009, Kommissionen mod Irland (C-427/07, EU:C:2009:457, præmis 108 og 109).

20 – Jf. dom af 4.10.2018, Kommissionen mod Spanien (C-599/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:813, præmis 21).

21 – Jf. dom af 18.10.2018, Kommissionen mod Rumænien (C-301/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:846, præmis 42).

22 – I denne sag er skæringsdatoen to måneder fra Rumæniens modtagelse af den begrundede udtalelse (jf. punkt 10 i dette forslag til afgørelse), som var den 8.12.2017.

forslag til afgørelse), skal Rumænien vedtage specifikke gennemførelsesforanstaltninger. Rumænien har ikke gjort gældende, at de meddelte foranstaltninger opfylder denne betingelse. Under alle omstændigheder har Rumænien ikke bestridt, at foranstaltningerne ikke indebar en fuldstændig gennemførelse af direktiv 2015/849, og at der blev givet meddelelse herom i oktober 2018, dvs. efter udløbet af gennemførelsesfristen i direktiv 2015/849 og den i den begrundede udtalelse fastsatte frist [23]. Jeg vil vende tilbage til dette senere i min bedømmelse (jf. punkt 68 i dette forslag til afgørelse).

36. Jeg foreslår derfor Domstolen at fastslå, at Rumænien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 67 i direktiv 2015/849, idet medlemsstaten ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget alle de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktivet eller under alle omstændigheder ikke har givet meddelelse om disse foranstaltninger.

B. Anvendelsen af artikel 260, stk. 3, TEUF

37. Hovedproblemstillingen i denne sag vedrører for det første Kommissionens begrundelse i beslutningen om at kræve økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF og for det andet forholdsmæssigheden af betaling af det faste beløb, som rejser nogle generelle spørgsmål om navnlig beregningsmetoden for betaling af faste beløb og anvendelsen af retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF. Parterne er også uenige om, hvorvidt artikel 260, stk. 3, TEUF finder anvendelse i denne sag, nemlig om den kan udstrækkes til en medlemsstats delvise tilsidesættelse af pligten til at give meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger.

38. Eftersom dom af 8. juli 2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [24], er særlig relevant for disse problemstillinger, skal der først fremsættes nogle indledende bemærkninger om dommen (afsnit 1), inden jeg behandler Kommissionens skønsbeføjelse til at kræve økonomiske sanktioner i medfør af artikel 260, stk. 3, TEUF, vurderingen af økonomiske sanktioner i henhold til bestemmelsen og kravet om betaling af et fast beløb i denne sag (afsnit 2, 3 og 4).

1. Dom af 8. juli 2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet)

39. Det skal erindres, at dom af 8. juli 2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [25], hovedsagelig vedrørte det materielle anvendelsesområde for artikel 260, stk. 3, TEUF og vurderingen af økonomiske sanktioner i henhold til bestemmelsen. Domstolen fandt navnlig, at udtrykket »forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv« i artikel 260, stk. 3, TEUF betyder, at »medlemsstaterne [er] forpligtet til for hver enkelt bestemmelse at angive den eller de nationale gennemførelsesbestemmelser. Efter denne meddelelse, i givet fald ledsaget af fremlæggelsen af en sammenligningstabel, påhviler det Kommissionen med henblik på at nedlægge påstand om, at den pågældende medlemsstat pålægges en i denne bestemmelse fastsat økonomisk sanktion, at godtgøre, at visse gennemførelsesforanstaltninger åbenbart mangler eller ikke dækker hele den pågældende medlemsstats område« [26].

40. Domstolen fastslog også, at pålæggelsen af en tvangsbøde i princippet i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF kun er begrundet, for så vidt som traktatbruddet har varet ved indtil Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder, og at retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF skal anvendes analogt for så vidt angår artikel 260, stk. 3, TEUF, for så vidt som tvangsbøder i

23 – Jf. navnlig dom af 30.11.2006, Kommissionen mod Luxembourg (C-32/05, EU:C:2006:749, præmis 25) (der tiltrådte, at en medlemsstat ved først at give meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger i et bilag til svarskriftet og dermed efter den i den begrundede udtalelse fastsatte dato havde tilsidesat forpligtelsen til at give meddelelse).

24 – C-543/17 (EU:C:2019:573).

25 – C-543/17 (EU:C:2019:573).

26 – Dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 59).

henhold til disse to artikler forfølger det samme formål. Domstolen pålagde under hensyntagen til sit skøn på området og kriterierne i retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF Belgien en tvangsbøde på 5 000 EUR for hver dags forsinkelse med vedtagelsen og meddelelsen af foranstaltninger til gennemførelse af tre bestemmelser i det pågældende direktiv for så vidt angår en af medlemsstatens regioner [27].

41. Det skal på dette grundlag anføres, at Domstolen i dommen i sagen Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) fortolkede det materielle anvendelsesområde for artikel 260, stk. 3, TEUF således, at det omfatter en medlemsstats manglende meddelelse af foranstaltninger, hvilket udgør en ufuldstændig (delvis) gennemførelse af det pågældende direktiv [28]. Domstolen har også anvendt den samme metode til at vurdere tvangsbøder i henhold til artikel 260, stk. 2 og 3, TEUF, idet den har lagt vægt på sit skøn og de formål, der forfølges med denne form for sanktion. Jeg vil vende tilbage til dette senere i min bedømmelse (jf. punkt 52, 53 og 59 i dette forslag til afgørelse).

42. Det følger af dommen i sagen Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [29], at Rumæniens anbringende, støttet af Belgien, Estland og Frankrig, hvorefter artikel 260, stk. 3, TEUF ikke finder anvendelse, fordi Rumænien delvist gennemførte direktiv 2015/849, ikke kan godtages. Artikel 260, stk. 3, TEUF finder anvendelse på disse retsforhandlinger [30], henset til at Kommissionen fastslog, at Rumænien havde undladt at opfylde sin meddelelsespligt fuldt ud. Der manglede faktisk gennemførelsesforanstaltninger, indtil Rumænien foretog en fuldstændig gennemførelse af direktiv 2015/849 den 21. juli 2019, og de nationale foranstaltninger, der fandtes før, var ikke tilstrækkelige (jf. punkt 34 og 35 i dette forslag til afgørelse).

2. Kommissionens skøn i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF

43. I denne sag har Rumænien, støttet af Belgien, Estland, Frankrig og Polen, i det væsentlige anført, at pålæggelsen af økonomiske sanktioner ikke er berettiget, eftersom Kommissionen ikke begrundede sin beslutning om at tage artikel 260, stk. 3, TEUF i anvendelse i lyset af sagens særlige omstændigheder.

44. Jeg er enig med Kommissionen i, at der ikke er krav om, at den skal begrunde sin beslutning om at kræve økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF [31]. Min begrundelse for denne konklusion er den følgende.

45. For det første skal det erindres, at artikel 260, stk. 3, TEUF giver Kommissionen mulighed for at anlægge traktatbrudssøgsmål i medfør af artikel 258 TEUF, hvis en medlemsstat »ikke har overholdt sin forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv vedtaget efter en lovgivningsprocedure«, og nedlægge påstand om, at medlemsstaten pålægges økonomiske sanktioner under de samme retsforhandlinger. Her afhænger pålæggelsen af økonomiske sanktioner ikke længere

27 – Jf. dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, navnlig præmis 60, 61 og 80-89).

28 – Dom af 8.7.2019 (C-543/17, EU:C:2019:573). Sammenlign generaladvokat Szpunars forslag til afgørelse Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:322, navnlig punkt 58-81) (hvori der foreslås en restriktiv tilgang) med generaladvokat Wathelets forslag til afgørelse Kommissionen mod Polen (C-320/13, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2441, punkt 114-145) og mit forslag til afgørelse Kommissionen mod Spanien (artikel 260, stk. 3, TEUF – realkreditlån) (C-569/17, EU:C:2019:271, punkt 41-71) (hvori der foreslås en bredere tilgang).

29 – Dom af 8.7.2019 (C-543/17, EU:C:2019:573).

30 – Jeg bør anføre, at der ikke er tvivl om, at direktiv 2015/849 er et direktiv vedtaget efter en lovgivningsprocedure, nemlig den almindelige lovgivningsprocedure i henhold til hjemlen i artikel 114 TEUF.

31 – Det bør anføres, at generaladvokat Wathelet var af den tilsvarende opfattelse i sit forslag til afgørelse Kommissionen mod Polen (C-320/13, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2441, punkt 104-113).

af en længerevarende procedure med en første dom fra Domstolen, hvor traktatbruddet i henhold til artikel 258 TEUF fastslås, og derefter en anden dom fra Domstolen, som pålægger økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF for medlemsstatens manglende efterkommelse af den første dom. De to retsforhandlinger »samles i en enkelt«.

46. Det bør følgelig antages, at den mulighed, som Kommissionen er tildelt, for at kræve økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, er knyttet til Kommissionens vide skøn, der er anerkendt i retspraksis, til at anlægge sag i henhold til artikel 258 TEUF [32]. Som Domstolen har fundet, »skal [Kommissionen ikke] begrunde sit valg, og de overvejelser, der er afgørende for dette valg, har ingen betydning for formalitetsspørgsmålet […] Domstolen er alene forpligtet til at efterprøve, om den valgte procedure i princippet kan benyttes over for den påståede overtrædelse« [33]. Det samme bør efter min opfattelse gælde for Kommissionens beslutning om at tage artikel 260, stk. 3, TEUF i anvendelse.

47. Det kan i denne henseende udledes af ordlyden af artikel 260, stk. 3, TEUF (»kan den, når den finder det hensigtsmæssigt, angive størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde«), sammenholdt med ordlyden af artikel 260, stk. 2, TEUF (»angiver […] størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde«), at Kommissionen tildeles et skøn til at beslutte, om den vil nedlægge påstand om økonomiske sanktioner i medfør af artikel 260, stk. 3, TEUF i retshandlinger, der bygger på artikel 258 TEUF, og den er ikke forpligtet hertil [34]. Der er dog intet i ordlyden, som forekommer at pålægge Kommissionen at begrunde sin beslutning om at tage artikel 260, stk. 3, TEUF i anvendelse, når der ikke er krav herom i henhold til artikel 258 TEUF, henset til, at den sammenhæng, hvori artikel 260, stk. 3, TEUF indgår, omfatter proceduren i henhold til artikel 258 TEUF [35].

48. Under alle omstændigheder skal Kommissionens beslutning om at pålægge økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF begrundes, for så vidt som den indeholder en individuel vurdering af de ønskede økonomiske sanktioner i lyset af sagens omstændigheder. Kommissionens begrundelse for anvendelsen af kriterierne til fastsættelse af beløbet for de krævede økonomiske sanktioner kan anses for tilstrækkelig til, at medlemsstaten er i stand til at forstå og anfægte Kommissionens vurdering af de økonomiske sanktioner, der er nedlagt påstand om ved Domstolen, som i denne sag.

49. På baggrund af det ovenstående er jeg af den opfattelse, at Kommissionen ikke skal give en begrundelse, når den tager artikel 260, stk. 3, TEUF i anvendelse.

3. Vurderingen af økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF

50. Idet Kommissionens beslutning om at kræve økonomiske sanktioner i denne sag er i overensstemmelse med artikel 260, stk. 3, TEUF, vender jeg mig mod vurderingen af økonomiske sanktioner i henhold til denne bestemmelse.

51. For det første, og som jeg foreslog i mit forslag til afgørelse i sagen Kommissionen mod Spanien (artikel 260, stk. 3, TEUF – realkreditlån) [36], bør Kommissionen have ret til at benytte samme metode til at beregne den foreslåede tvangsbødes størrelse efter artikel 260, stk. 2 og 3, TEUF, henset til at sådanne tvangsbøder er de samme, formålet, som søges opnået med de to bestemmelser, er

32 – Jf. dom af 19.9.2017, Kommissionen mod Irland (C-552/15, EU:C:2017:698, præmis 34).

33 – Dom af 26.6.2001, Kommissionen mod Portugal (C-70/99, EU:C:2001:355, præmis 17).

34 – Jf. mit forslag til afgørelse Kommissionen mod Spanien (artikel 260, stk. 3, TEUF – realkreditlån) (C-569/17, EU:C:2019:271, punkt 68 og den deri nævnte retspraksis).

35 – Jf. dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 57).

36 – C-569/17 (EU:C:2019:271, punkt 73). Jf. også generaladvokat Wathelets forslag til afgørelse Kommissionen mod Polen (C-320/13, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2441, punkt 146-160), og generaladvokat Szpunars forslag til afgørelse Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:322, punkt 96).

tilsvarende, og at dette fremmer en sammenhængende tilgang og giver forudsigelighed for medlemsstaterne. Den omstændighed, at artikel 260, stk. 2, TEUF straffer den »dobbelte overtrædelse« af EU-retten og af den manglende efterkommelse af dommen i henhold til artikel 258 TEUF, hvorimod artikel 260, stk. 3, TEUF straffer en enkelt tilsidesættelse af EU-retten, der er baseret på en manglende overholdelse af meddelelsespligten, ændrer efter min opfattelse ikke på, at begge bestemmelser vedrører overtrædelser forankret i den primære EU-ret (jf. punkt 31 i dette forslag til afgørelse).

52. Under alle omstændigheder er Domstolen ikke bundet af Kommissionens forslag vedrørende pålæggelse af økonomiske sanktioner eller dens beregningsmetode i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF [37]. Som Domstolen anerkendte i dommen i sagen Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [38], tilkommer det Domstolen i den enkelte sag og på grundlag af de konkrete omstændigheder, der er forelagt den, samt ud fra den grad af pression og prævention, den finder fornøden, at fastsætte egnede økonomiske sanktioner, navnlig for at forebygge gentagelse af tilsvarende tilsidesættelser af EU-retten. Domstolen har videre i forbindelse med artikel 260 stk. 2, TEUF udtalt, at Kommissionens forslag og retningslinjer, der er indeholdt i Kommissionens meddelelser, ikke er bindende for Domstolen; de udgør blot et nyttigt referencepunkt og sikrer gennemsigtigheden, forudsigeligheden og retssikkerheden i det anlagte søgsmål [39].

53. Det kan dermed anses for at følge af dommen i sagen Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [40], at retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF bør finde analog anvendelse på artikel 260, stk. 3, TEUF, for så vidt som de økonomiske sanktioner i henhold til begge bestemmelser søger at opfylde de samme formål: Pålæggelsen af tvangsbøder er særligt egnet til at tilskynde en medlemsstat til hurtigst muligt at bringe en overtrædelse til ophør, som uden en sådan foranstaltning kan vedvare, mens pålæggelsen af et fast beløb nærmere bygger på en vurdering af indvirkningen på offentlige og private interesser, når den pågældende medlemsstat tilsidesætter sine forpligtelser.

54. Endvidere har Domstolen i sin praksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF, som blev påbegyndt med den grundlæggende dom af 12. juli 2005, Kommissionen mod Frankrig [41], udtalt, at den kan pålægge både et fast beløb og en tvangsbøde [42], og at den kan pålægge en tvangsbøde, der ikke er foreslået af Kommissionen, da »spørgsmålet, om det er hensigtsmæssigt at pålægge en økonomisk sanktion, og valget af den sanktion, der bedst passer til den konkrete sags omstændigheder, kun kan afgøres i lyset af Domstolens konstateringer i dommen, der afsiges i medfør af artikel [260, stk. 2, TEUF], og dermed falder uden for den politiske sfære« [43]. Der opstår dermed det spørgsmål, om Domstolens praksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF finder analog anvendelse på artikel 260, stk. 3, TEUF for så vidt angår Domstolens skønsbeføjelse til at pålægge både et fast beløb og en tvangsbøde eller en økonomisk sanktion, der ikke er foreslået af Kommissionen.

37 – Jf. mit forslag til afgørelse Kommissionen mod Spanien (C-569/17, EU:C:2019:271, punkt 74).

38 – Jf. dom af 8.7.2019 (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 78) (der henviser analogt til dom af 2.12.2014, Kommissionen mod Italien, C-196/13, EU:C:2014:2407, præmis 86 og den deri nævnte retspraksis).

39 – Vedrørende faste beløb, jf. dom af 19.12.2012, Kommissionen mod Irland (C-279/11, ikke trykt i Sml., EU:C:2012:834, præmis 77). Vedrørende tvangsbøder, jf. også dom af 4.7.2018, Kommissionen mod Slovakiet (C-626/16, EU:C:2018:525, præmis 83).

40 – Jf. dom af 8.7.2019 (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 61) (der henviser analogt til dom af 12.7.2005, Kommissionen mod Frankrig, C-304/02, EU:C:2005:444, præmis 81). Jf. også punkt 40 i dette forslag til afgørelse.

41 – C-304/02 (EU:C:2005:444).

42 – Jf. dom af 12.7.2005, Kommissionen mod Frankrig (C-304/02, EU:C:2005:444, præmis 80-86), og af 12.11.2019, Kommissionen mod Irland (Derrybrien vindmøllepark) (C-261/18, EU:C:2019:955, præmis 112).

43 – Jf. dom af 12.7.2005, Kommissionen mod Frankrig (C-304/02, EU:C:2005:444, præmis 90). Jf. også dom af 18.7.2007, Kommissionen mod Tyskland (C-503/04, EU:C:2007:432, præmis 22).

55. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at sammenlignet med artikel 260, stk. 2, TEUF (»hvis Domstolen fastslår, at den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet dens dom, kan den pålægge den betaling af et fast beløb eller en tvangsbøde«) bestemmer artikel 260, stk. 3, TEUF, at Domstolens pålæggelse af økonomiske sanktioner ikke kan overstige det beløb, som Kommissionen har specificeret (»hvis Domstolen fastslår en overtrædelse, kan den pålægge den pågældende medlemsstat at betale et fast beløb eller en tvangsbøde, der ikke overstiger det af Kommissionen anførte beløb«).

56. Som Estland, Rumænien og Kommissionen gjorde gældende i retsmødet, skal det medgives, at begrænsningen i artikel 260, stk. 3, TEUF kan fortolkes således, at den ikke kun begrænser Domstolens skøn for så vidt angår størrelsen af, men også valget af den økonomiske sanktion, der skal pålægges, således at Domstolen ikke kan pålægge både et fast beløb og en tvangsbøde, hvis Kommissionen ikke har nedlagt påstand herom, ligesom Domstolen heller ikke kan pålægge en anden økonomisk sanktion end den af Kommissionen foreslåede [44].

57. Jeg fastholder ikke desto mindre den opfattelse, som jeg gav udtryk for i mit forslag til afgørelse i sagen Kommissionen mod Spanien (artikel 260, stk. 3, TEUF – realkreditlån) [45], at Domstolen har en skønsbeføjelse i medfør af artikel 260, stk. 3, TEUF til at pålægge både et fast beløb og en tvangsbøde eller en økonomisk sanktion, som ikke er foreslået af Kommissionen, dog med forbehold for loftet over den økonomiske sanktions størrelse i henhold til bestemmelsen. Det skal navnlig anføres, at ordlyden af artikel 260, stk. 3, TEUF henviser til beløbet og ikke valget af den pålagte økonomiske sanktion. Det kan udledes af denne ordlyd, at Domstolen ikke må pålægge en økonomisk sanktion af et højere beløb end foreslået af Kommissionen. Efter min opfattelse bør denne ordlyd ikke fortolkes således, at den fratager Domstolen sin skønsbeføjelse til at fastsætte den passende økonomiske sanktion i alle situationer. Afhængig af omstændighederne kan Domstolen dermed pålægge en økonomisk sanktion, som ikke er foreslået af Kommissionen, eller både et fast beløb og en tvangsbøde på samme eller lavere beløb »end specificeret af Kommissionen«, hvilket ikke behøver at være det fulde beløb, som den pågældende medlemsstat eventuelt pålægges.

58. Endvidere tjener en sådan fortolkning formålene med artikel 260, stk. 3, TEUF under hensyntagen til formålet med at have forskellige økonomiske sanktioner i traktaterne. Som anført i punkt 40 i dette forslag til afgørelse kan der ikke pålægges en tvangsbøde, når en medlemsstat opfylder sin meddelelsespligt under retsforhandlingerne og dermed inden Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder. Et fast beløb forbliver dog relevant med henblik på at imødegå tilsidesættelsens indvirkning på offentlige og private interesser og for at forhindre en gentagelse af tilsidesættelsen. En sådan situation forklarer faktisk Kommissionens tilpassede praksis med generelt at nedlægge påstand om et fast beløb og en tvangsbøde i sager anlagt i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF (jf. punkt 23 i dette forslag til afgørelse), som den foreliggende sag viser. Selv om Kommissionen kun måtte foreslå en form for sanktion, sikrer Domstolens skønsbeføjelse til at pålægge en anden sanktion eller både et fast beløb og en tvangsbøde, om nødvendigt og med forbehold for loftet i artikel 260, stk. 3, TEUF, at bestemmelsen ikke fratages sin nyttige virkning.

44 – Jf. generaladvokat Wathelets forslag til afgørelse Kommissionen mod Polen (C-320/13, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2441, punkt 155) og generaladvokat Szpunars forslag til afgørelse Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:322, punkt 97-100).

45 – C-569/17 (EU:C:2019:271, punkt 76-78).

59. Det bør tilføjes, at mens Domstolen ikke forekommer at have taget direkte stilling til dette spørgsmål i dommen i sagen Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [46], fremhævede den Domstolens skønsbeføjelse til at pålægge økonomiske sanktioner i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF [47], navnlig det forhold, at retsforhandlinger i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF sætter Domstolen i stand til at kunne udøve sin »dømmende funktion« ved at fastsætte den økonomiske sanktion, som »den finder bedst passer til den konkrete sags omstændigheder« [48].

4. Pålæggelsen af betaling af et fast beløb i denne sag

60. På baggrund af retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF [49] bør pålæggelsen af et fast beløb og fastsættelse af størrelsen af dette beløb i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF i det enkelte tilfælde ske på grundlag af samtlige relevante forhold, som vedrører såvel særegenhederne ved det fastslåede traktatbrud som den adfærd, der blev indtaget af den pågældende medlemsstat. Domstolen beslutter under udøvelse af dens skønsbeføjelse, om der skal pålægges et fast beløb, og fastsætter i givet fald størrelsen af beløbet således, at det er tilpasset efter omstændighederne og er afpasset i forhold til den begåede overtrædelse. De i denne henseende relevante omstændigheder omfatter overtrædelsens grovhed, dens varighed og medlemsstatens betalingsevne.

61. Det følger også af denne retspraksis, at et fast beløb hviler på en vurdering af de konsekvenser, som den pågældende medlemsstats manglende opfyldelse af dens forpligtelser har på private og offentlige interesser, navnlig når traktatbruddet har varet ved i en lang periode [50]. En afgørelse om pålæggelse af et fast beløb kan ikke have automatisk karakter, eftersom Domstolen har et vidt skøn ved afgørelsen af, om der bør pålægges en sådan sanktion [51].

62. Det bør på dette grundlag anføres, at Domstolen har en vid skønsbeføjelse i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF til at pålægge et fast beløb, hvis hensigtsmæssigt, på baggrund af sagens omstændigheder og den pågældende medlemsstats adfærd med henblik på at vurdere de konsekvenser, som medlemsstatens tilsidesættelse af dens forpligtelser har på private og offentlige interesser. Det forhold, at Domstolen har anset det for hensigtsmæssigt at pålægge et fast beløb i forbindelse med artikel 260, stk. 2, TEUF, »navnlig når traktatbruddet har varet ved i en lang periode«, som anført i punkt 61 i dette forslag til afgørelse, er ikke til hinder for, at Domstolen pålægger et fast beløb i andre situationer, hvis det er nødvendigt for at forhindre, at tilsvarende tilsidesættelser af EU-retten gentages.

63. I betragtning af de forskellige formål, der forfølges med tvangsbøder og betaling af faste beløb (jf. punkt 53 i dette forslag til afgørelse), er det også åbenbart, at mens der kun træffes en afgørelse om pålæggelse af en tvangsbøde, som i det væsentlige tilsigter at være et tvangsmiddel i forhold til den verserende overtrædelse, for så vidt som overtrædelsen fortsætter, er der intet krav om den samme tilgang for så vidt angår pålæggelsen af betaling af et fast beløb [52]. Det forhold, at en medlemsstat opfylder sine forpligtelser under retsforhandlingerne, fratager dermed – i modsætning til det af Frankrig og Rumænien anførte – ikke det faste beløb sit formål.

46 – Jf. dom af 8.7.2019 (C-543/17, EU:C:2019:573, navnlig præmis 81 og 83).

47 – Jf. dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, navnlig præmis 78, 83, 84, 89 og 92).

48 – Dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 58).

49 – Jf. dom af 12.11.2019, Kommissionen mod Irland (Derrybrien vindmøllepark) (C-261/18, EU:C:2019:955, præmis 113 og 114).

50 – Jf. dom af 2.12.2014, Kommissionen mod Grækenland (C-378/13, EU:C:2014:2405, præmis 72).

51 – Jf. dom af 9.12.2008, Kommissionen mod Frankrig (C-121/07, EU:C:2008:695, præmis 63).

52 – Jf. dom af 9.12.2008, Kommissionen mod Frankrig (C-121/07, EU:C:2008:695, præmis 19, 20, 44, 45 og 56-58), og generaladvokat Mazáks forslag til afgørelse Kommissionen mod Frankrig (C-121/07, EU:C:2008:320, punkt 80).

64. I denne sag bør det antages, at det er hensigtsmæssigt at pålægge betaling af et fast beløb som en afskrækkende foranstaltning. Det samlede beløb foreslået af Kommissionen (4 536 667,20 EUR) kan nedsættes (til 4 011 038,72 EUR), hvis Kommissionens ajourførte tal finder anvendelse [53], og muligvis også, hvis visse faktorer tages i betragtning. På baggrund af alle omstændighederne i denne sag foreslår jeg Domstolen at pålægge Rumænien at betale et fast beløb på 3 000 000 EUR [54].

65. Hvad for det første angår tilsidesættelsens grovhed anerkendte Domstolen i dommen i sagen Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [55] i forbindelse med pålæggelsen af en tvangsbøde i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, at forpligtelsen til at vedtage nationale foranstaltninger for at sikre en fuldstændig gennemførelse af et direktiv og forpligtelsen til at meddele Kommissionen disse foranstaltninger udgør »væsentlige forpligtelser for medlemsstaterne med henblik på at sikre EU-rettens fulde virkning, og at en tilsidesættelse af disse forpligtelser derfor skal anses for at have en klar grov karakter«. Dette forekommer mig at finde anvendelse på den foreliggende sag, som omhandler pålæggelsen af et fast beløb.

66. Hvis endvidere Domstolen tager hensyn til de af Kommissionen fastsatte kriterier for fastsættelse af betalingen af et fast beløb i denne sag, forekommer Kommissionens vurdering af grovheden ikke at være resultatet af en fejl, henset til betydningen af de tilsidesatte EU-retlige bestemmelser og indvirkningen på offentlige og private interesser. Det bør anføres, at direktiv 2015/849 er en af de vigtigste retsakter i forebyggelsen af, at Unionens finansielle system bruges til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme [56]. Direktivet bygger, idet det er et led i indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion [57], på tidligere direktiver og internationale aktiviteter på området for at styrke de retlige rammer for bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme i EU [58]. Tilsvarende det, som Domstolen har fundet for så vidt angår andre direktiver vedrørende det indre marked [59], kan Rumæniens manglende vedtagelse og meddelelse af gennemførelsesforanstaltninger anses for at påvirke det indre markeds funktionsmåde og dermed være af en vis grovhed [60].

67. Indvirkningen af Rumæniens manglende gennemførelse af direktiv 2015/849 på offentlige og private interesser kan også anses for væsentlig, henset til at tilsidesættelsen, som Kommissionen har anført, indebærer risici for Unionens finansielle systems integritet og funktionsmåde, idet det bliver sårbart i forhold til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, samt påvirker investorer og borgere. Dette illustreres bl.a. af Europa-Parlamentets beslutning af 19. september 2019 om status for gennemførelsen af Unionens lovgivning om bekæmpelse af hvidvask af penge [61], som bl.a. bød Kommissionens indledning af traktatbrudssager mod de medlemsstater, der ikke havde gennemført direktiv 2015/849, velkommen, og opfordrede dem at gøre dette hurtigst muligt.

53 – Jf. meddelelse fra Kommissionen – om ajourføring af oplysninger, der anvendes til beregning af de faste beløb og de tvangsbøder, som Kommissionen foreslår Den Europæiske Unions Domstol i traktatbrudssøgsmål (EUT 2019, C 309, s. 1). Det mindste faste beløb nedsættes til 1 651 000 EUR. I denne henseende er beregningen af det faste beløb i overensstemmelse med den i punkt 25 og 26 i dette forslag til afgørelse nævnte formel som følger: det daglige beløb 5 319,68 EUR (1 039 × 8 × 0.64) × 754 dage. Det samlede faste beløb, som Kommissionen kan kræve, er på dette grundlag 4 011 038,72 EUR.

54 – Det er værd at bemærke, at det beløb, som jeg foreslår, svarer til visse faste beløb pålagt i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF for fuldstændig undladelse af at gennemføre et direktiv. Jf. dom af 31.3.2011, Kommissionen mod Grækenland (C-407/09, EU:C:2011:196, præmis 33-44) (3 mio. EUR), og af 30.5.2013, Kommissionen mod Sverige (C-270/11, EU:C:2013:339, præmis 43-60) (3 mio. EUR). Sammenlign disse beløb med det beløb, der blev pålagt i dom af 9.12.2008, Kommissionen mod Frankrig (C-121/07, EU:C:2008:695, præmis 65-88) (10 mio. EUR) (idet det navnlig blev anført, at der var tidligere tilsidesættelser på det pågældende område).

55 – Dom af 8.7.2019 (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 85).

56 – Jf. direktiv 2018/843, navnlig første betragtning hertil; direktiv 2015/849, navnlig artikel 1, stk. 1, samt 1.-3. og 64. betragtning hertil.

57 – Jf. meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet, 20. statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion, COM(2019) 552 final af 30.10.2019, s. 10-12.

58 – Jf. meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet, Mod en bedre gennemførelse af EU's ramme for bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, COM(2019) 360 final af 24.7.2019.

59 – Jf. fodnote 30 i dette forslag til afgørelse.

60 – Jf. dom af 30.5.2013, Kommissionen mod Sverige (C-270/11, EU:C:2013:339, præmis 49).

61 – Jf. navnlig betragtning A, B, G og punkt 1.

68. Det er endvidere hensigtsmæssigt at tage følgende faktorer i betragtning i denne sag. Mens gennemførelsens omfang bør tages i betragtning ved afgørelsen af grovheden af den manglende meddelelse [62], som Kommissionen har anført, bør det navnlig fremhæves, at denne sag vedrører en medlemsstats fuldstændig manglende meddelelse af gennemførelsesforanstaltninger. Jeg er i denne forbindelse ikke overbevist af Rumæniens angivelse af, at de foranstaltninger, der blev meddelt i oktober 2018, foretog en delvis gennemførelse af direktiv 2015/849 og muliggjorde en vid opfyldelse af de med direktivet forfulgte formål, eftersom Domstolen har forkastet tilsvarende argumenter, hvorefter disse foranstaltninger ikke opfyldte kravene i det pågældende direktiv; ellers ville medlemsstaten ikke være blevet anset for at have tilsidesat sin gennemførelsespligt [63].

69. Herudover er jeg ikke overbevist om, at visse omstændigheder, som Rumænien har påberåbt sig, bør tages i betragtning. Hvad angår den angiveligt korte varighed af den administrative procedure, er der ikke tvivl om, at Kommissionen gav Rumænien en rimelig frist til at besvare åbningsskrivelsen og den begrundede udtalelse samt til at forberede sit forsvar i overensstemmelse med Domstolens praksis [64], henset til at Rumænien havde to måneder til at svare på åbningsskrivelsen og den begrundede udtalelse, og at der gik mere end et år efter udløbet af den i direktiv 2015/849 fastsatte gennemførelsesfrist (den 26.6.2017), før Kommissionen anlagde denne sag (den 27.8.2018). Vanskeligheder på grund af kompleksiteten i gennemførelsen af direktiv 2015/849 kan ikke godtages, henset til at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser, der følger af EU-retten, ikke overholdes [65]. Det bør tilføjes, at det forhold, at andre medlemsstater har haft tilsvarende vanskeligheder med en rettidig gennemførelse af direktivet, ligeledes er uden betydning [66], og under alle omstændigheder og som anført af Kommissionen var Rumænien den eneste medlemsstat, som ikke havde givet meddelelse om nogen gennemførelsesforanstaltninger på tidspunktet for anlæggelsen af dette søgsmål [67].

70. Der er ikke desto mindre visse formildende omstændigheder, som påvirker pålæggelsen af betaling af det faste beløb i denne sag. For det første forlængede direktiv 2018/843 fristen for oprettelse af centrale registre om reelt ejerskab i henhold til artikel 30 og 31 i direktiv 2015/849, selv om det ikke ændrede gennemførelsesfristen for andre forpligtelser i henhold til direktivet (jf. punkt 7 i dette forslag til afgørelse). Jeg kan ikke se nogen grund til, hvorfor denne forlængelse ikke bør tages i betragtning som en formildende faktor, som tilkendegivet af Kommissionen. For det andet har Rumænien vist, at medlemsstaten samarbejdede loyalt med Kommissionen under retsforhandlingerne [68]. Endelig er det uomtvistet, at Domstolen endnu ikke har domfældt Rumænien for at have undladt at gennemføre et direktiv rettidigt [69].

71. Hvad for det andet angår tilsidesættelsens varighed er Kommissionen af den opfattelse, at den bør beregnes fra datoen for gennemførelsesfristens udløb i direktiv 2015/849, mens Rumænien har gjort gældende, at dette element ikke bør tages i betragtning, og subsidiært at den i den begrundede udtalelse fastsatte dato bør anvendes.

62 – Jf. 2011-meddelelsen, punkt 25, og 2017-meddelelsen, s. 15. Jf. i denne henseende dom af 9.12.2008, Kommissionen mod Frankrig (C-121/07, EU:C:2008:695, præmis 84).

63 – Jf. dom af 30.5.2013, Kommissionen mod Sverige (C-270/11, EU:C:2013:339, præmis 51). I dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 73), forekommer Domstolen ikke at ofre et tilsvarende argument fra Belgiens side nogen opmærksomhed.

64 – Jf. dom af 18.10.2018, Kommissionen mod Rumænien (C-301/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:846, præmis 32). Kommissionen har et vidt skøn over, hvornår den anlægger en traktatbrudssag; jf. punkt 46 i dette forslag til afgørelse.

65 – Jf. dom af 12.11.2019, Kommissionen mod Irland (Derrybrien vindmøllepark) (C-261/18, EU:C:2019:955, præmis 89).

66 – Jf. dom af 24.6.2019, Kommissionen mod Polen (Den øverste domstols uafhængighed) (C-619/18, EU:C:2019:531, præmis 120).

67 – Det er værd at bemærke, at Kommissionen i retsmødet i sagen Kommissionen mod Irland (sag C-550/18) anførte, at den kun havde anlagt traktatbrudssag mod Irland og Rumænien, og at alle andre medlemsstater havde givet meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2015/849.

68 – Jf. dom af 17.10.2013, Kommissionen mod Belgien (C-533/11, EU:C:2013:659, præmis 60).

69 – Jf. dom af 30.5.2013, Kommissionen mod Sverige (C-270/11, EU:C:2013:339, præmis 55).

72. Det bør fremhæves, at Domstolen i sin praksis vedrørende betaling af faste beløb i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF fastsætter tilsidesættelsens varighed fra datoen for Domstolens afsigelse af den første dom i henhold til artikel 258 TEUF til den dato, hvor den pågældende medlemsstat har opfyldt sine forpligtelser eller, hvis den ikke gør det, den dato, hvor Domstolen undersøger de faktiske omstændigheder i den anden sag [70]. Hvad angår fastsættelsen af betalingen af et fast beløb i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF henledes opmærksomheden følgelig på to hovedaspekter i denne sag.

73. Hvad for det første angår sluttidspunktet for tilsidesættelsens varighed forekommer det nødvendigt, selv om det er uomtvistet, at Rumænien opfyldte sine forpligtelser fra den 21. juli 2019, at fokusere på den dag, hvor Domstolen undersøger de faktiske omstændigheder i retsforhandlingerne i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, navnlig af hensyn til retssikkerhedens opretholdelse og den afskrækkende virkning af betalingen af faste beløb. Henset til, at retsforhandlinger i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF sandsynligvis kan omfatte, at den pågældende medlemsstat fremlægger gennemførelsesforanstaltninger på forskellige tidspunkter under retsforhandlingerne, bør der være et bestemt tidspunkt, således at Domstolen kan opfylde sin dømmende funktion [71]. Det forekommer med dette formål efter min opfattelse hensigtsmæssigt at lægge vægt på datoen for det sidste retsmøde i sagen, eller hvis der ikke afholdes et retsmøde, på datoen for afslutningen af den skriftlige forhandling (nemlig på den dato, hvor parterne får meddelelse om, at Domstolen vil træffe afgørelse i sagen i en bestemt sammensætning), eftersom dette er parternes sidste mulighed for at indgive indlæg vedrørende den pågældende medlemsstats overholdelsesgrad og de økonomiske sanktioner, der bør pålægges [72].

74. Hvad for det andet angår tidspunktet for tilsidesættelsens påbegyndelse forekommer datoen for udløbet af den i direktivet fastsatte gennemførelsesfrist mig at være mere passende end datoen for udløbet af den i den begrundede udtalelse fastsatte frist for så vidt angår betaling af faste beløb, eftersom den tjener formålene med artikel 260, stk. 3, TEUF bedre, hvilket bl.a. er at tilskynde medlemsstaterne yderligere til at gennemføre direktiver rettidigt [73]. Hvis det derimod først er efter den i den begrundede udtalelse fastsatte dato, at der opstår mulighed for at pålægge et fast beløb i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, er der en risiko for, at den i direktivet fastsatte gennemførelsesfrist ikke har nogen umiddelbar virkning, så længe Kommissionen ikke anlægger sag mod en medlemsstat. Det skal også erindres, at i modsætning til tvangsbøder, der fungerer som en tilskyndelse til en medlemsstat til at bringe en overtrædelse til ophør på et tidspunkt i fremtiden, vedrører betaling af faste beløb tidligere adfærd og stiller et middel til rådighed, som sikrer, at en medlemsstat ikke foretrækker at afvente indledningen af retsforhandlinger, inden den træffer foranstaltninger til at bringe traktatbruddet til ophør [74], hvilket kan være tilfældet, hvis den i den begrundede udtalelse fastsatte dato anvendes.

75. Den tilgang, som jeg foreslår, forekommer følgelig at finde så meget desto mere anvendelse for betaling af faste beløb sammenlignet med tvangsbøder, for hvilke Domstolen i dommen i sagen Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) [75] tog datoen for udløbet af den i det pågældende direktiv fastsatte gennemførelsesfrist i betragtning ved fastsættelsen af

70 – Jf. dom af 25.6.2013, Kommissionen mod Den Tjekkiske Republik (C-241/11, EU:C:2013:423, præmis 46), og af 12.11.2019, Kommissionen mod Irland (Derrybrien vindmøllepark) (C-261/18, EU:C:2019:955, præmis 122).

71 – Jf. i denne henseende generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomers forslag til afgørelse Kommissionen mod Grækenland (C-387/97, EU:C:1999:455, punkt 56-58).

72 – Jf. i denne henseende dom af 17.11.2011, Kommissionen mod Italien (C-496/09, EU:C:2011:740, præmis 84). Jf. også vedrørende tvangsbøder dom af 31.5.2018, Kommissionen mod Italien (C-251/17, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:358, præmis 64 og 65), og generaladvokat Trstenjaks forslag til afgørelse Kommissionen mod Tyskland (C-503/04, EU:C:2007:190, punkt 62, 63 og 88).

73 – Jf. dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (artikel 260, stk. 3, TEUF – højhastighedsnet) (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 52).

74 – Jf. generaladvokat Poiares Maduros forslag til afgørelse Kommissionen mod Italien (C-119/04, EU:C:2006:65, punkt 46). Jf. også punkt 53 i dette forslag til afgørelse.

75 – Dom af 8.7.2019 (C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 88).

tilsidesættelsens varighed. Under alle omstændigheder, og hvis Domstolen måtte være uenig i mit forslag, kan tidsrummet fra datoen for udløbet af den i det pågældende direktiv fastsatte gennemførelsesfrist anses for en del af bedømmelsen af tilsidesættelsens grovhed, som det er blevet gjort i retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF [76].

76. I denne sag er tilsidesættelsens varighed, hvis perioden fra datoen for udløbet af den i direktiv 2015/849 fastsatte gennemførelsesfrist (den 26.6.2017) til den dato, hvor Rumænien opfyldte sine forpligtelser (den 21.7.2019), tages i betragtning, ca. 25 måneder, hvilket er et betydeligt tidsrum [77]. Jeg bør fremhæve, at en medlemsstats forpligtelse til at træffe foranstaltninger til gennemførelse af et direktiv ikke i sig selv er blevet anset for at indebære nogen særlige vanskeligheder [78]. Det bør ikke desto mindre bemærkes, at den nationale lovgivning, der blev meddelt i juli 2019, sikrede den fuldstændige gennemførelse af direktiv 2015/849, om end for sent.

77. Endelig har Rumænien ikke fremlagt nogen beviser vedrørende medlemsstatens betalingsevne for Domstolen.

78. På baggrund af alle omstændighederne i denne sag foreslår jeg derfor Domstolen at pålægge Rumænien at betale et fast beløb på 3 000 000 EUR.

VI. Sagsomkostninger

79. I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand herom, og da Rumænien har tabt sagen, bør Rumænien pålægges at betale sagsomkostningerne. I henhold til procesreglementets artikel 140, stk. 1, hvorefter medlemsstater, der er indtrådt i en sag, bærer deres egne omkostninger, bør Belgien, Estland, Frankrig og Polen pålægges at bære hver deres egne omkostninger.

VII. Forslag til afgørelse

80. På baggrund af det ovenstående foreslår jeg Domstolen at træffe følgende afgørelse:

»1) Rumænien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 67 i direktiv 2015/849, da medlemsstaten ikke inden den 26. juni 2017 har truffet de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktivet eller under alle omstændigheder ikke har givet meddelelse herom.

2) Rumænien betaler et fast beløb på 3 000 000 EUR.

3) Rumænien betaler sagsomkostningerne.

4) Belgien, Estland, Frankrig og Polen bærer hver deres egne omkostninger.«

76 – Jf. dom af 19.12.2012, Kommissionen mod Irland (C-374/11, ikke trykt i Sml., EU:C:2012:827, præmis 38 og 52). Jf. også generaladvokat Fennellys forslag til afgørelse Kommissionen mod Grækenland (C-197/98, EU:C:1999:597, punkt 43).

77 – Jf. dom af 30.5.2013, Kommissionen mod Sverige (C-270/11, EU:C:2013:339, præmis 57 og 58) (27 måneder), og af 13.7.2017, Kommissionen mod Spanien (C-388/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:548, præmis 40) (29 måneder).

78 – Jf. dom af 31.3.2011, Kommissionen mod Grækenland (C-407/09, EU:C:2011:196, præmis 33).